

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11Co/59/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111244364
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1111244364.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členov senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a JUDr. Kataríny Štrignerovej, v právnej veci žalobkyne: O. T., R.. Š. F. XX, K., štátna občianka SR, zastúpenej: FUTEJ & Partners s.r.o., ul. Radlinského č. 2, 811 07 Bratislava, IČO: 35 955 341, proti žalovanej: Slovenská J. - Z. B. Q., R.. D. A. Č.. X, XXX XX B., o zaplatenie 162.721,61 euro, na odvolania žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 28.10.2014, č.k. 18C/178/2011-261 a uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 15.01.2015, sp.zn. 18C/178/2011, jednohlasne (pomerom hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 28.10.2014, č.k. 18C/178/2011-261 sa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 15.1.2015, sp.zn. 18C/178/2011 sa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa voči žalovanej domáhala zaplatenia sumy XXX.XXX,XX euro s príslušenstvom predstavujúcu náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom žalovanej pri vykonávaní bankového dohľadu nad činnosťou X. L. Q. D. (ďalej len "X") alebo „L. „) a obchodníka s cennými papiermi (ďalej len "obchodník s C."). Súd prvého stupňa v rozhodnutí ďalej zamietol návrh žalobkyne na prerušenie konania z dôvodu predloženia návrhu na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a žalovanej nepriznal náhradu trov konania.

Rozhodnutie právne odôvodnil § 3 ods.1,2, § 9 ods.1, § 15 ods.1, § 17 ods.1 zák. č. 514/2003 Z.z. v platnom znení, keď po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že v danej veci neboli splnené zákonné podmienky vyplývajúce z § 3 ods. 1 písm. d/ a § 9 zák. č. 514/2003 Z.z. pre vyodenie zodpovednosti voči štátu. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že PDSI spolupracovalo od roku 2000 so spoločnosťou C. D., H..C..X., T..Q., IČO: XXXXXXXX, od roku 2002 so spoločnosťou C. D., H..C..X., T..Q., IČO: XXXXXXXX (spoločnosť mala rovnaké obchodné meno, ale iné IČO), uvedený obchodník s cennými papiermi od 13. 5. 2003 (kedy nadobudlo právoplatnosť prvostupňové rozhodnutie Úradu pre finančný trh č. U.-XX/XXXX/OCP zo dňa 22. 4. 2003 vydané pre obchodníka s cennými papiermi) nemal povolenie na poskytovanie investičnej služby riadenie portfólia podľa § 6 ods. 2 písm. d/ zákona cenných papieroch, a to do 22.4.2008 - z uvedeného mal za to, že nešlo o kontinuálnu činnosť pri riadení portfólia družstva PDSI obchodníkom s cennými papiermi. V odôvodnení rozhodnutia ďalej uviedol, že za žalobkyňu vložil vklad do družstva jej otec dňa 3.1.2005, 17.8.2005 a v dňoch 10.7.2006, 21.12.2006 a 20.10.2008 vložila vklad do družstva priamo žalobkyňa. Z vykonaného dokazovania mal ďalej za preukázané,

že uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 11.04.2011, sp. zn. 3K 95/2010 bol na majetok L. ako úpadcu vyhlásený konkurz - v súčasnosti je konkurz zameraný na speňažovanie majetku.

Podľa Zákona o dohľade (ust. § 35 ods. 1 a 2) na účely dohľadu na diaľku a na štatistické účely pri dohľade nad finančným trhom sú dohliadané subjekty povinné bezplatne a včas vypracúvať a predkladať Národnej banke Slovenska zrozumiteľné a prehľadné výkazy, hlásenia, správy a iné informácie, podklady a doklady o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov a ich akcionárov alebo iných spoločníkov, najmä ekonomickej a finančnej situácie, majetkových pomerov, obchodov alebo inej činnosti dohliadaných subjektov, ako aj organizácie, riadenia, štruktúry, kontroly alebo ovládania dohliadaných subjektov vrátane podielov na dohliadaných subjektoch a ich majiteľov, a to na požiadanie Národnej banky Slovenska a tiež podľa všeobecne záväzného právneho predpisu vydaného podľa odseku 2. Údaje uvedené v predkladaných výkazoch, hláseniach, správach a iných informáciách, podkladoch a dokladoch musia byť úplné, aktuálne, správne, pravdivé a preukázateľné. Ak predložené výkazy, hlásenia, správy a iné informácie a doklady neobsahujú požadované údaje, nezodpovedajú ustanovenej metodike alebo ak vzniknú dôvodné pochybnosti o ich úplnosti, aktuálnosti, správnosti, pravdivosti, preukaznosti alebo pravosti, dohliadané subjekty sú povinné na vyžiadanie Národnej banky Slovenska predložiť podklady a podať vysvetlenie v lehote určenej Národnou bankou Slovenska. Dohliadané subjekty sú rovnako povinné predkladať Národnej banke Slovenska aj účtovnú závierku a konsolidovanú účtovnú závierku. Opatreniami, ktoré vydá Národná banka Slovenska a ktoré sa vyhlasujú v Zbierke zákonov Slovenskej republiky, sa ustanoví štruktúra výkazov, hlásení, správ a iných informácií, ktoré sú dohliadané subjekty povinné vypracúvať a predkladať Národnej banke Slovenska, rozsah, obsah, členenie, termíny, forma, podoba, spôsob, postup a miesto predkladania takýchto výkazov, hlásení, správ a iných informácií vrátane metodiky na ich vypracúvanie.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že opísaná činnosť zo strany NBS nemohla z jeho strany založiť nesprávny úradný postup v spojení s uplatňovaním jeho právomoci vymedzenej zákonom. X. je družstvo spoločenstvom neuzavretého počtu osôb, ktoré sa združili, aby spoločnou činnosťou zabezpečovali uspokojovanie podnikateľských a s nimi súvisiacich potrieb svojich členov a účelne hospodarili s majetkom družstva. Jedná sa o podnikateľský subjekt založený podľa Obchodného zákonníka, ktorý je nositeľom podnikateľského profitu, ale aj podnikateľského rizika. L. bolo umožnené ako podnikateľovi vstupovať do právnych vzťahov s občanmi uzatváraním právnych úkonov (predmetných zmlúv). V danom prípade v súlade s princípom zmluvnej autonómie rovnakého postavenia účastníkov právnych vzťahov žalobkyňa dobrovoľne vstúpila do záväzkového vzťahu s X. a na základe individuálneho slobodného rozhodnutia prevzala na seba práva a povinnosti vyplývajúce z členstva v družstve v snahe čo najlepšie realizovať svoje záujmy a potreby v podmienkach trhového hospodárstva, voľnej súťaže a konkurencie. Pre štát platí, že sa má zásadne zdržať zásahov do súkromno-právnej oblasti t.j. do slobodného súkromného rozhodovania fyzických a právnických osôb. Pokiaľ by NBS zakázala činnosť spočívajúcu v uzatváraní vzťahov s členmi družstva (občanmi) a družstvom, zasiahla by tým do občiansko-obchodno-právnych vzťahov a do zmluvnej autonómie subjektov súkromného práva ako aj do vlastníckeho práva občanov mimo rámca ochrany garantovanej čl. 20 ods. 1 Ústavy SR. Až odo dňa 1.6.2010 (t.j. od účinnosti novelizovaného ustanovenia § 129 ods. 3 Zákona o cenných papieroch podľa zák. č. 129/2010 Z. z.) malo X. zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený Prospekt investície a až odvtedy mohla NBS kontrolovať, či X. schválený Prospekt investície dodržiava (teda či si X. plní povinnosť uloženú zákonom od 1.6.2010), pričom za prípadné nedodržiavanie tejto povinnosti v období po 1.6.2010 bolo možné X. sankcionovať. Dovtedy (pred 1.6.2010) NBS nemohla X. nič prikazovať a nariaďovať a už vôbec nemohla určovať, či a do akých konkrétnych cenných papierov má X. investovať. Za Plnenie prospektu investície družstva X. pritom zodpovedá predstavenstvo družstva ako štatutárny orgán X. (pričom žalobu v mene družstva proti členom predstavenstva družstva o náhradu škody spôsobenej porušením povinností pri výkone ich funkcie možno podať podľa ustanovení § 251 ods. 2 a § 243a ods. 4 Obchodného zákonníka a proti členom kontrolnej komisie družstva podľa ustanovení § 244 ods. 8 v spojení s § 243a ods. 4 Obchodného zákonníka).

Súd prvého stupňa ďalej v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v danom prípade X. podnikalo na základe ustanovení Obchodného zákonníka a v zmysle platných právnych noriem Občianskeho a Obchodného zákonníka vstupovalo do zmluvných vzťahov s fyzickými osobami (vrátane žalobkyne) a s právnickými osobami (obchodníkom s cennými papiermi). Nebola preto daná kompetencia NBS zasiahnuť voči X., keďže uzatváranie vzťahov medzi žalobkyňou (ako členom družstva) a X. bolo mimo rámca dozoru NBS. V žalobe a ani počas konania žalobkyňa neuviedla žiadne relevantné skutočnosti, z ktorých by

bolo možné vyvodiť, že NBS si neplnila zákonom jej dané povinnosti. Žalobkyňa v snahe dosiahnuť vyššie výnosy z vložených peňazí si musela byť vedomá, že uzavretie právnych úkonov s X. môže byť spojené adekvátnym rizikom. Na základe uvedeného mal súd prvého stupňa za to, že žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach a nepreukázala základný atribút vzniku škody, a to nesprávny úradný postup žalovanej.

Súd prvého stupňa ďalej dospel k záveru, že nie je daná príčinná súvislosť medzi konaním Slovenskej republiky zastúpenej NBS a vznikom v návrhu označenej škody žalobkyňi, pretože táto jej nevznikla vložением finančných prostriedkov do X., ale v dôsledku neschopnosti X. splniť svoj záväzok z uzavretých zmlúv z dôvodu jeho nepriaznivej finančnej situácie. X. a jeho dcérske spoločnosti - M. L. Q. D., L. L. Q. D. T. Q. L. Q. B. "v konkurze" - vystupujúce pod spoločným logom "Q. D." - sú podnikateľské subjekty (družstvá), ktoré vznikli a vyvíjajú činnosť podľa Obchodného zákonníka (najmä podľa ustanovení § 2 ods. 2 a § 221 až § 260 Obchodného zákonníka). Za činnosť Družstva zodpovedá a v mene Družstva koná predstavenstvo ako štatutárny orgán družstva, ktorý riadi činnosť družstva a rozhoduje o všetkých záležitostiach družstva, pokiaľ nie sú zákonom, stanovami alebo rozhodnutím členskej schôdzy vyhradené inému orgánu družstva. Žalobkyňa (v danom prípade v spornom čase ako členka družstva a ako investor) vedela, že s takouto investíciou je spojené aj riziko a doterajší (propagovaný) výnos nie je zárukou budúcich výnosov (ust. § 129 ods. 1 písm. b/ zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Členská schôdza je najvyšším orgánom družstva, prostredníctvom ktorého členovia uplatňujú svoje právo riadiť záležitosti družstva, kontrolujú činnosť družstva v jeho orgánov v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka a čl. 33 Stanov X.. NBS vykonáva dohľad nad družstvom X. ako vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt, a to len v zákonom limitovanom rozsahu vymedzenom ustanoveniami zákona o cenných papieroch a investičných službách.

Úrad pre finančný trh (ktorého kompetencie pri výkone dohľadu prešli od 1.1.2006 na Národnú banku Slovenska) schválil pre L. dňa 21.3.2002 X. D. (X. je informačný dokument, ktorého účelom je investorom poskytnúť dostatok informácií pre ich investičné rozhodnutie) podľa § 127 ods. 2 zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (právoplatný dňa 28.3.2002), na základe ktorého bolo L. oprávnené ponúkať majetkové hodnoty s lehotou verejnej ponuky majetkových hodnôt 10 rokov. Za pravdivosť údajov v X. investície zodpovedá štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, ktorého vyhlásenie o tom, že skutočnosti uvedené v X. investície sú úplné a pravdivé ako aj jeho podpis, ktorý prospekt musí obsahovať. Obsahom X. investície je iba zoznam zmlúv, ktoré zabezpečujú odbyt výrobkov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt alebo realizáciu služieb, ktoré poskytuje, čo je povinná náležitosť prospektu podľa § 128 ods. 1 písm. a/ bodu 10 zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov však nepožadoval, aby pri schvaľovaní X. boli predložené samotné zmluvy (požadoval len ich zoznam) a schválený predmetný X. investície tieto samotné zmluvy nikdy neobsahoval. Schválenie prospektu neznamenal schválenie zmluvy. Schválením X. investície nevznikol medzi L. a Obchodníkom s cennými papiermi zmluvný vzťah, prospekt investície neukladá povinnosti tretím osobám (ani obchodníkovi s cennými papiermi), ale zaväzuje len vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt. Povinnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt bolo uzatvoriť s obchodníkom s cennými papiermi zmluvu, ktorá by obsahovala zásady správy portfólia uvedené v prospekte, kontrolovať plnenie zmluvy a v prípade jej neplnenia vymáhať súdnou cestou splnenie zmluvných záväzkov vyplývajúcich na prospech členov družstva (investorov).

L. (predstavenstvo a tiež kontrolná komisia) boli povinné vykonávať svoju činnosť tak, aby si splnilo všetky záväzky voči svojim členom, pričom členovia L., teda aj žalobkyňa majú práva a povinnosti spojené s členstvom v L., okrem iného aj schvaľovať ročnú účtovnú závierku a voliť a odvolávať členov predstavenstva a kontrolnej komisie. Národná banka Slovenska vykonáva dohľad nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt v zákone č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov len v zákonom vymedzenom limitovanom rozsahu, a to dohľad nad plnením povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt ustanovených v zákone č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, teda kontroluje zverejnenie schváleného X. investície pred začatím verejnej ponuky (ust. § 126 ods. 2 a ust. § 127 citovaného zákona), aktuálnosť X. investície počas lehoty

trvania verejnej ponuky, plnenie informačných povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a splnenie povinnosti predložiť pred zverejnením Národnej banke Slovenska na posúdenie oznámenie o verejnej ponuke majetkových hodnôt, ako aj dodržiavanie ustanovenia § 126 ods. 5 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

S účinnosťou od 1.6.2010 bola Národná banka Slovenska oprávnená dohliadať aj na skutočnosť, či vyhlasovateľ majetkových hodnôt dodržiava schválený X. investície. Národná banka Slovenska nevykonávala a ani nemohla vykonávať dohľad nad celkovou činnosťou L. ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, pretože by to bolo nezákonným prekročením jej kompetencií. L. bolo podľa zák. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov povinné predkladať Národnej banke Slovenska polročné a ročné správy o svojom hospodárení, čo aj pravidelne predkladalo. Z hospodárskych výsledkov, uvedených v týchto správach, nevyplývali indície ani informácie o zhoršenej finančnej situácii L., ktorá by ohrozila vyplácanie vyrovnávacích podielov či podielov na zisku jeho členom.

Národná banka Slovenska po podaní podnetu L. a oboznámení sa s informáciami uvedenými v podnete vykonala ihneď v období od 20.4.2010 do 6.5.2010 u Obchodníka s cennými papiermi dohľad na mieste. Obchodník s cennými papiermi neposkytoval pre L. investičnú službu riadenie portfólia v zmysle zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v rámci dohľadu na mieste nepredložil Národnej banke Slovenska žiadnu dokumentáciu, ktorá by preukazovala, že Obchodník obhospodaroval portfóliá tých družstiev, s ktorými uzavrel Zmluvu o riadení portfólia, nepredložil žiadnu dokumentáciu, ktorá by preukazovala, že vykonával ktorúkoľvek z činností uvedených v čl. I bode 2 zmlúv o riadení portfólia, nepredložil žiadne pokyny portfólia manažéra, confirmácie obstaraných obchodov pre družstvá, nepredložil zmluvy o kúpe alebo predaji cenných papierov obstaraných pre družstvá, výpisy z evidencie majetkových účtov či doklady preukazujúce úschovu a správu cenných papierov.

Zo skutkových okolností prípadu súd prvého dospel k záveru, že to bola práve samotná žalobkyňa (v danom prípade sa jedná o člena družstva a vzťah člena družstva k družstvu a dodržiavanie stanovených povinností v tomto vzťahu ako prevenčnej povinnosti predchádzať škodám), ktorá zanedbala prevenčnú povinnosť uloženú jej Obchodným zákonníkom ako členovi družstva, a preto musí následky s tým spojené znášať sama. Mala postupovať ako člen družstva v spolupráci s ďalšími členmi družstva s primeranou dávkou opatrnosti, ktorú bolo možné od nej spravodlivo požadovať a zväžiť možnú mieru rizika. V čase rozhodnutia súdu prvého stupňa žalobkyňa nepodala nijakú žalobu o náhradu škody proti X., proti žiadnemu členovi predstavenstva družstva X. a ani proti žiadnemu členovi kontrolnej komisie X. (Obchodný zákonník ust. § 251 ods. 2, ust. § 243a ods. 4 a ust. § 244 ods. 8), aj keď každý člen družstva je oprávnený v mene družstva podať žalobu o náhradu škody proti členovi predstavenstva z titulu jeho zodpovednosti voči družstvu za ním spôsobenú škodu, každý veriteľ družstva môže vo svojom mene a na vlastný účet uplatniť nároky družstva na náhradu škody proti členom predstavenstva a tiež proti členom kontrolnej komisie, ak veriteľ družstva nemôže uspokojiť svoju pohľadávku z majetku družstva, a ak je na majetok družstva vyhlásený konkurz, nároky veriteľov družstva proti členom predstavenstva a tiež proti členom kontrolnej komisie družstva môže uplatňovať správca konkurznej podstaty družstva.

Žalobkyňa svoje finančné prostriedky vložila do družstva X. a ponechala ich v družstve X. (štandardne ako svoj členský vklad), a bola (je) v danom prípade v právnom vzťahu s družstvom (X.), či už na základe vloženého členského vkladu, zmenky, prípadne na základe zmienek vydaných na výplatu údajných vyrovnacích podielov. Súd prvého stupňa s poukazom na takto ustálený skutkový stav dospel k záveru, že iba X. vznikla povinnosť vrátiť žalobkyni finančné prostriedky v žalovanej výške. Navyše, len v prípade, ak by sa žalobkyňa nedomohla svojich pohľadávok proti družstvu X., tak až následne by bolo zrejmé, či jej vznikla alebo nevznikla škoda (a ak vznikla, v akej výške).

Na základe uvedených právnych záverov a v súlade s Dohovorom - zásada právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí napr. veci Okresného súdu Bratislava I právoplatne skončená vec sp.zn. 10C 216/2011, ako aj ďalšie veci sp.zn. 7C 194/11, 19C 56/11, 7C 206/11, 21C 211/11, súd prvého stupňa dospel k záveru, že v tomto konaní neboli preukázané zákonné predpoklady zodpovednosti štátu - Slovenskej republiky za žalobkyňou uplatnenú škodu titulom nesprávneho úradného postupu, a preto návrh v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol.

V napadnutom rozsudku súd prvého stupňa ďalej zamietol návrh žalobkyne na podanie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie právne dôvodiac § 109 ods.1 písm. c/ O.s.p., čl 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie konštatujúc, že žalobkyňou predložený zoznam navrhovaných prejudiciálnych otázok nemá bezprostredný súvis s prebiehajúcim konaním.

Proti zamietajúcejmu výroku rozsudku podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie namietajúc, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.).

Vo vzťahu k výroku rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým zamietol návrh vo veci samej žalobkyňa poukázala na to, že súd prvého stupňa nezohľadnil, že Národná banka Slovenska nepostupovala v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty, keď základným atribútom je istota subjektov práva, že sa voči nim bude zachovávať právo, a teda orgány verejnej moci budú vo vzťahu k nim postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi, t.j., že ich postup bude zo strany subjektov práva predvídateľný. Uviedla, že sa spoliehala, že nedôjde ku škode na jej úkor, pretože vychádzala z garancie Národnej banky Slovenska ako orgánu dohľadu a nemohla predpokladať, že dohľad nad X. investície je podľa Národnej banky Slovenska len formálny, resp., že takýto je jeho obsah podľa výkladu žalovanej, pretože zákon o dohľade takýmto spôsobom obsah dohľadu nad X. investícií nedefinoval. Postup Národnej banky Slovenska bol preto svojvoľný v neprospech každého, ktorý sa na žalovanú z hľadiska stability a ochrany investície spoľahol. Argument žalovanej, že upozornila L., že vykonáva dohľad nad činnosťou L. ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa § 135 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z. z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou L. posúdila ako úplne irelevantný, nakoľko nemohla mať o takto zúženom dohľade orgánu vedomosť. Nesúhlasila so záverom súdu prvého stupňa o tom, že neexistuje príčinná súvislosť medzi škodou a porušením zákonných povinností Národnou bankou Slovenska, spočívajúcou v nesprávnom výkone dohľadu, ktorým bol porušený zák. č. 566/2001 Z.z.. Za obzvlášť nepochopiteľný žalobkyňa považovala záver súdu prvého stupňa, že sa mala viac starať o svoje záležitosti v rámci zásady "právo patrí bdelym", nakoľko ku škode došlo v rámci porušenia zákonnej povinnosti banky vykonávať zákonom stanovené povinnosti dohľadu a nie v dôsledku toho, že nebola "bdelá" s tým, že jej nepatrili ani zákonom stanovené právomoci dohľadu nad činnosťou L., ani obchodníka s cennými papiermi, ktorými by mohla zabezpečiť dodržiavanie zákona o cenných papieroch, resp. sankciami, k dodržiavaniu zákona porušujúci subjekt donútiť. Uviedla, že povinnosťou Národnej banky Slovenska podľa ust. § 137 ods. 2 Zákona o cenných papieroch je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov a ich činností. Podľa ust. § 135 ods. 1 Zákona o cenných papieroch (platného v tomto znení od 1. mája 2007) L. ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj obchodník, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany Národnej banky Slovenska napriek tomu, že žalovaná v priebehu celého konania tvrdila opak - preto mala Národná banka Slovenska zisťovať všetky informácie a podklady o dodržiavaní, resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných Národnou bankou Slovenska L. (X. investícií, vydaný vtedajším Úradom pre finančný trh a následne pravidelne kontrolovaný Národnou bankou Slovenska) a obchodníkom s cennými papiermi . Povinný zákonný dohľad zo strany Národnej banky Slovenska je dokonca koncipovaný tak široko, že má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako tých vyplývajúcich z povolení na činnosť, vrátane rizík, ktorým sú vystavené dohliadané subjekty a v rámci nich aj L.Q. činnosťou obchodníka, ako i vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov, teda aj žalobkyne. Poukázala na skutočnosť, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 7C/206/2011 bolo výpoveďou svedka D.. I. P., C.. preukázané, že Národná banka Slovenska už v roku 2007 pri kontrole L. zistila, že z hľadiska rizikovosti portfólia má nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného emitenta, a to spoločnosti C. O., T.. Q..., ktorý v tom čase akcionársky vlastnil obchodníka s cennými papiermi, t.j. že L. malo všetky peňažné prostriedky získané od žalcov investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom a L.. Národná banka Slovenska sa po zistení o rizikovosti portfólia L. uspokojila s takou nápravou stavu, že toto portfólio bolo po vytknutí zo strany banky rozložené namiesto jednej do troch zmeniek, a to zmeniek vystavených spoločnosťou C. O. T.. Q..., C. J., Q..J..H.. T. U. X. Q..J..H.., pričom posledné dve spoločnosti boli opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami C. O., T.. Q.. a vo všetkých troch spoločnostiach bol navyše či už členom

predstavenstva alebo konateľom D. E. Č., vtedajší predseda predstavenstva obchodníka. Odvolateľka poukázala ďalej na to, že Národná banka Slovenska naďalej akceptovala stav, že celé portfólio L. je rozložené a investované do prepojených subjektov s C. O. T. Q. a obchodníkom a napriek tomu, že vydala právoplatné sankčné rozhodnutie voči obchodníkovi (v ktorom konštatovala, že obchodník s cennými papiermi vo svojej činnosti, pre svojich klientov a v rámci nich aj výslovne pre L. porušil Zákon o cenných papieroch vo viacerých podstatných ohľadoch) ani po vydaní tohto rozhodnutia okrem udelenej pokuty vo výške XX.XXX euro nevyužila svoje kompetencie v zmysle zákona o cenných papieroch a neprijala žiadne následné kontrolné alebo významnejšie opatrenia (predbežne alebo celkom zakázať činnosť obchodníkovi alebo družstvu, resp. zrušiť povolenie na činnosť obchodníkovi alebo udeliť sankcie priamo členom predstavenstva alebo obchodníka). Následné podcenenie situácie a umožnenie ďalšej činnosti L. aj obchodníka s cennými papiermi vyústilo v roku 2010 do nedostupnosti ňou vložených prostriedkov do L., pričom banka svojou nečinnosťou a ľahostajným prístupom k svojim kompetenciám zapríčinila aj to, že už nemohla rozpoznať riziko svojej investície, resp., že túto investíciu jej banka svojim zanedbateľným dohľadom ani v minimálnej možnej miere neochránila. Poukázala ďalej na skutočnosť, že Národná banka Slovenska tým, že dňa 4. marca 2011 obchodníkovi s cennými papiermi odňala licenciu na činnosť a L. zakázala činnosť v roku 2011, potvrdila dlhodobé porušovanie Zákona o cenných papieroch; z uvedeného vyplýva tolerovanie porušovania právnych predpisov minimálne od roku 2008 do roku 2011 Národnou bankou Slovenska.

Odvolateľka ďalej uviedla, že Národná banka Slovenska rozhodnutím zo dňa 30. mája 2011 č. H.-XXXXX-X/XXXX (právoplatným dňa 18. júla 2011) zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti Prospektu investícií s tým, že Národná banka Slovenska ustálila trvanie neaktuálnosti prospektu až od mája 2010 účelovo, nakoľko údaje do neho zahrnuté boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, spätne k 31. decembru 2006, kedy došlo v sídle Národnej banky Slovenska dňa 27. augusta 2007 k stretnutiu s poverenými členmi predstavenstva L. za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov v jeho činnosti . Údaje o subjektoch, s ktorými je L. majetkovo prepojené boli neaktuálne minimálne od 1. októbra 2009 a údaje o majetkových aktívach, ktoré sa majú nadobudnúť z peňažných prostriedkov nadobudnutých na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt a základné strategické zámery podnikateľskej činnosti L. boli neaktuálne už k 31. decembru 2006. Z uvedeného vyplýva, že L. svojim konaním porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b), c) a h) a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch od 31. decembra 2006, avšak Národná banka Slovenska voči L.Q. úradne zasiahla až v máji 2011 (zákazom činnosti). Žalobkyňa konštatovala, že existujúce konkurzné konanie samo osebe nevyklučuje možnosť podať veriteľom, ktorý si prihlásil svoju pohľadávku do konkurzu, návrh na náhradu škody proti štátu a nerobí takýto návrh predčasným, pretože je povinnosťou súdu v konaní o náhradu škody skúmať, či aktuálny stav konkurzného konania objektívne vylučuje možnosť uspokojenia žalobkyne ako veriteľa v konkurznom konaní a ak áno, v akom rozsahu. Súd pri tomto hodnotení dokonca nemá čakať až na konečné rozvrhové uznesenie konkurzného súdu (rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 11. apríla 2012, sp.zn. 29Cdo/4968/2009), ale je povinný zohľadniť už napr. správy ustanoveného správcu konkurznej podstaty o stave daného konkurzu - preto žiadna platná právna norma neumožňuje vysloviť záver o predčasnosti podania návrhu a to ani vtedy, ak žalobkyňa doposiaľ nemala možnosť vymôcť plnenie od subjektu, ktorý jediný je podľa názoru žalovanej a prvostupňového súdu povinný mu dané plnenie vrátiť. Zákon č. 514/2003 Z. z. nevyžaduje žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov, ale naopak, pripúšťa regresnú náhradu. Ak by prebiehajúce konkurzné konanie vylučovalo podanie občianskoprávnej, či inej žaloby o náhradu škody, potom by zákon o konkurze a reštrukturalizácii fakticky suspendoval Občiansky zákonník, zákon o zodpovednosti za škodu, ako i Trestný zákon v platnom znení, a to až do doby právoplatného skončenia konkurzného konania. Súčasne by to znamenalo, že občianskoprávna zodpovednosť, zodpovednosť štátu, či trestnoprávna zodpovednosť je subsidiárna voči zodpovednosti úpadcu podľa zákona o konkurze. Odvolateľka ďalej uviedla, že z písomného vyjadrenia správcu konkurznej podstaty o stave konkurzu zo dňa 20. augusta 2013 vyplýva, že v konkurznej podstate nie sú žiadne prostriedky, celý majetok je tvorený hypotetickými pohľadávkami z neukončených súdnych sporov proti Národnej banke Slovenska, Garančnému fondu investícií, či poisťovni C. M. a iným žalovaným, a preto aktuálny stav konkurzu vylučuje jej možnosť svoju pohľadávku z konkurzu uspokojiť. V odvolaní napokon poukázala na závery uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 31. januára 2012, sp. zn. 6 MCdo 11/2010 a na to, že zo zápisníc o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že listinné dôkazy vyžiadané prvostupňovým súdom, resp. predložené účastníkmi konania neboli v značnom počte a rozsahu riadne vykonané spôsobom podľa § 129 ods. 1 O.s.p..

Žalovaná vo vyjadrení sa k odvolaniu žalobkyne navrhla rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne a právne správne potvrdiť. Uviedla, že súd prvého stupňa pri konaní v prejednávanej veci postupoval maximálne zodpovedne, vo veci vykonal rozsiahle dokazovanie za účelom spoľahlivého zistenia skutkového stavu, riadne zabezpečil listiny aj z iných súdnych konaní a v konečnom dôsledku mal v spise k dispozícii všetky pre vec podstatné a rozhodujúce písomné listinné dôkazy, či už predložené žalobkyňou alebo žalovanou. Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dostatočne správne zistil skutkový aj právny stav veci, pričom z jeho činnosti mu boli známe aj iné dôležité skutočnosti (§ 121 O.s.p.), pretože na prvostupňovom súde už od 2. júla 2012 pravidelne prebiehajú konania v skutkovo a právne analogických veciach. Žalovaná vo vyjadrení zopakovala svoje počas konania prezentované tvrdenia k skutkovo a právne podstatným skutočnostiam týkajúcim sa daného prípadu a uviedla, že žalobkyni doposiaľ nevznikla žiadna škoda a nie je možné ani odhadnúť, v akej výške a kedy v budúcnosti jej eventuálne vznikne, pretože vznik samotnej škody a jej výška závisí od výsledku konkurzného konania X.. K námietke žalobkyne o riadnom nevykonaní listinných dôkazov uviedol, že zo zápisnice z pojednávania súdu jasne vyplýva skutočnosť, že súd oboznámil (vykonal) jednotlivé dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise, pričom pri ich oboznamovaní presne špecifikoval o aké doklady išlo a oboznámil ich obsah. Zo zápisnice z posledného pojednávania jednoznačne vyplýva, že súd oboznámil prítomných s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v predmetnej veci a to po súhlase oboch zástupkyní účastníkov konania oboznámením s podstatnými náležitosťami listinných dôkazov. Postupom podľa § 164 O.s.p. podala žalovaná návrh na opravu zjavne písárskych chýb v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa na prvej strane odôvodnenia, kde neuvedená nesprávna hodnota istiny, teda vymáhanej čiastky.

Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2) keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejednalo sa o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem, vo veci súd prvého stupňa nerozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 115a O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je podané dôvodne. Súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 120 ods. 1 O.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 132 O.s.p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite a veľmi podrobne odôvodnil (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

K doplneniu dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa a v záujme dôsledného vyporiadania sa s odvolacími námietkami odvolací súd udáva nasledovné.

K žalobkyňou uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. (t.j. že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvého stupňa vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O.s.p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvého stupňa založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 133 až § 135 O.s.p.. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nie je naplnený. Rozhodnutiu súdu prvého stupňa nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovenia § 133 až § 135 O.s.p. alebo, že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

K námietke odvolateľky, že napadnutý rozsudok prvostupňového súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanom prípade, v ktorom konajúci prvostupňový súd zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery a aplikoval správny právny predpis, namietaná vada konania nebola odvolacím súdom zistená.

Hmotnoprávnym základom pre uplatnenie práva žalobkyne na náhradu škody je v danom prípade ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej sa nemožno zbaviť a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, ktorými je nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Prvotnou podmienkou pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je existencia nesprávneho úradného postupu, ktorý zákon č. 514/2003 Z. z. v ustanovení § 9 bližšie vysvetľuje tak, že za nesprávny úradný postup je potrebné považovať aj porušenie povinností orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Podľa konkrétnych okolností toho - ktorého prípadu, môže však ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku vyplývajúceho z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností a jeho správnosť je potrebné posudzovať i z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, keďže znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote zodpovedajúcej právu na prejednanie veci bez zbytočných prietahov (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodou zák. č. 514/2003 Z. z. nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva, pričom otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Právnym posúdením je vymedzenie medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmom poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať príčinu, ktorá ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž "priamosť" pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušený; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.

Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda, aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku ktorú nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non* spoločný pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením vecí vymedzenie medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada.

Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup zo strany Národnej banky Slovenska pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou L.. V danom prípade nie je sporné, že NBS bola povinná vykonávať dohľad nad činnosťou L. ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, v konaní však bol sporný rozsah tohto dohľadu. Treba vziať do úvahy, že až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zák. č. 566/2001 Z.z. vykonaná zák. č. 129/2010 Z.z.), teda až od 1.6.2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že L. ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený prospekt investície. Teda až od 1.6.2010 mohla NBS dohliadať, či L. dodržiava schválený X. investície. Tiež povinnosť aktualizovať Prospekt investície v zmysle § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. bola vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt stanovená až od 1. 1. 2009 na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zák. č. 566/2001 Z.z. vykonaná zák. č. 558/2008 Z.z.). Počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt zodpovedal investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v X. investície štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt (§ 128 ods. 1 písm. h/ zák. č. 566/2001 Z.z. pokiaľ ide o rizikovosť portfólia, zák. č. 566/2001 Z.z. neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt, a teda ani L., žiadne povinnosti v oblasti rozloženia rizík, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov, napr. správcovských spoločností pre kolektívne investovanie). Preto tieto neexistujúce povinnosti L. nemohla NBS kontrolovať. NBS nevykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi L. ako sa mylne domnieva žalobkyňa. NBS mohla podľa platnej právnej úpravy kontrolovať len to, či L. plní informačné povinnosti v zmysle ust. §§ 126 až 130 zák. č. 566/2001 Z.z. V tejto súvislosti treba poukázať i na to, že žalobkyňa si musela byť vedomá toho, že s jej investíciou je spojené riziko a že doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov (ust. § 129 ods. 1 písm. b/ zák. č. 566/2001 Z.z. v znení platnom do 21.7.2013; § 126 až 130 boli zo zák. č. 566/2001 Z.z. vypustené novelou vykonanou zák. č. 206/2013 Z.z. účinným dňa 22.7.2013). Ak si toho žalobkyňa vedomá nebola, nemožno to pričítať na ťarchu Národnej banky Slovenska v zmysle zásady, podľa ktorej neznalosť zákona neospravedlňuje. To isté platí aj pokiaľ ide o argumentáciu žalobkyne, že o rozsahu dohľadu NBS nad činnosťou L. nemala vedomosť.

Nebolo možné sa stotožniť ani s námietkou žalobkyne o povinnosti Národnej banky Slovenska v oblasti skúmania rizikovosti portfólia L.Q., nakoľko zákon č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt v tomto smere žiadne povinnosti - preto ani Národnej banke Slovenska z neho nevyplývala povinnosť, ktorá by jej ako povinnému subjektu takúto povinnosť ukladala. Je nepochybné, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných

práv subjektu, avšak na druhej strane nemožno prehliadnúť, že štát je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii vo svetle presne zákonom stanovených povinností Národnej banky Slovenska. Štát by sa nemohol zbaviť zodpovednosti za postup Národnej banky Slovenska iba v prípade, ak by sa jeho postup ukázal mylným, zasahujúcim do základných práv žalobkyne, ktorý však nemôže vychádzať z toho, ako takýto postup žalobkyňa vyhodnotila, ale musí vychádzať výlučne z toho, že nemožno prisúdiť Národnej banke Slovenska pri aplikácii zákonov viac povinností ako tých, ktoré jej konkrétnym spôsobom zo zákona vyplývajú.

Z obsahu Zmluvy uzavretej medzi L. a obchodníkom s cennými papiermi vyplýva, že jej podstatou bol výkon finančných operácií za účelom obhospodarovania cenných papierov a iných finančných nástrojov a iných operácií súvisiacich s riadením portfólia družstva čo v praxi znamenalo, že obchodník s cennými papiermi obchodoval vo vlastnom mene na účet L.. Uvedené znamená, že riziko nieslo samotné L., ktoré bolo iniciátorom celého obchodu L., ktoré dávalo pokyny na nákup, či predaj toho ktorého finančného nástroja (článok III bod 1 písm. c/ Zmluvy v spojení s § 5 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch). V danom prípade išlo o služby, ktoré L. ako klient obchodníka s cennými papiermi využívalo na vlastné riziko s vedomím, že ziskovosť uvedených operácií nie je zaručená. Žalobkyňa si ako členka L., ktoré za týmto účelom zhodnocovalo portfólio, musela byť vedomá, že vývoj na finančných trhoch nemožno s istotou predpovedať a odhadnúť (čo je podstatným znakom týchto obchodov prostredníctvom obchodníkov s cennými papiermi). Až do rozhodnutia Národnej banky Slovenska zo dňa 21. decembra 2010, č. H.-XXXX-X/XXXX, ktorým odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb, potvrdeným rozhodnutím Bankovej rady Národnej banky Slovenska zo dňa 1. marca 2011, č. U. - XXX/XXXX, vykonával obchodník s cennými papiermi túto činnosť ako regulovanú Národnou bankou Slovenska. Činnosť L., ktorého bol žalobkyňa v rozhodnom čase členkou, spĺňala znaky investovania s finančnými prostriedkami, disponibilnými za účelom ich zhodnotenia, pričom táto forma nakladania s vlastným majetkom je spôsob zhodnocovania na vlastné riziko, riziko v zmysle neistého výnosu z realizovaného finančného investovania; zodpovednosť štátu nemôže nahrádzať primárnu zodpovednosť obchodníka s cennými papiermi voči L., či sekundárnu zodpovednosť DJ. voči žalobkyňi.

Nebolo možné stotožniť sa ani s námietkou žalobkyne o nedostatočných opatreniach Národnej banky Slovenska na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka s cennými papiermi pri činnosti voči L. zohľadňujúc aktívny prístup Národnej banky Slovenska k obchodníkovi s cennými papiermi (v konaní preukázaný rozhodnutím zo dňa 8. januára 2008, č. H. - XXXX/X/XXXX, ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške XX.XXX,XX euro, opätovne rozhodnutím zo dňa 20. augusta 2008, č. H.-XXXX-X/XXXX, ktorým uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo V. X.XXX,XX euro a následne rozhodnutím zo dňa 21. decembra 2010, č. H.-XXXX-X/XXXX, ktorým odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb). V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že žalobkyňa sa nemôže v konaní domáhať náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúcom v takom pochybení v postupe Národnej banky Slovenska, ktoré sa týka hmotnoprávneho posúdenia veci; hmotnoprávne pochybenia sa môžu priamo odraziť len v obsahu rozhodnutí Národnej banky Slovenska, keďže za nesprávny úradný postup nie je možné považovať to, keď výklad zákona, právne posúdenie veci, či aplikácia zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu sú odlišné od tých, aké očakáva ten účastník, koho práv či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

Z uvedeného je potom zrejmé, že v konaní nebol preukázaný základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom štátu v zmysle § 9 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorým je nesprávny úradný postup štátu zastúpeného Národnou bankou Slovenska.

Pokiaľ ide o rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29 Cdo 4968/2009, na ktorý v odvolaní poukazovala žalobkyňa, jej interpretácia je nesprávna a zavádzajúca. Predovšetkým tento rozsudok sa týka náhrady škody, ktorú veriteľom spôsobili osoby povinné podať návrh na vyhlásenie konkurzu tým, že so splnením tejto povinnosti boli v omeškaní. Okrem toho, Najvyšší súd ČR v odôvodnení uvedeného rozsudku poukázal na rozhodnutie J. XX/XXXX týkajúce sa náhrady škody spôsobenej výkonom verejnej moci, podľa ktorého v prípade prebiehajúceho konkurzu na majetok dlžníka sa posúdenie nedobytnosti pohľadávky poškodeného ako predpokladu vzniku zodpovednosti štátu sa odvíja odo dňa, keď poškodený obdržal plnenie na základe právoplatného rozvrhového uznesenia. Uvedený rozsudok sp. zn. 29 Cdo 4968/2009 nepolemizuje so závermi rozhodnutia R 48/2011, ale súčasne berie do

úvahy rozhodnutie R 33/2008, podľa ktorého otázka nemožnosti uspokojenia pohľadávky veriteľa môže byť zodpovedaná aj skôr než pri rozvrhu (ku ktorému ani nemusí prísť). V tejto súvislosti Najvyšší súd ČR uviedol, že miera možného uspokojenia veriteľov dlžníka môže byť objasnená už pri vydaní čiastočného rozvrhu, prípadne pri právoplatnom schválení konečnej správy, ak z nej bude zrejmé, že dosiahnutý výťažok speňaženia konkurznej podstaty nebude stačiť ani na plné uspokojenie pohľadávok za podstatou a pracovných nárokov, takže nezaistení veriteľa druhej triedy neobdržia pri rozvrhu nič. Z označeného rozsudku Najvyššieho súdu ČR nevyplýva záver, že žalobu o náhradu škody proti štátu možno podať v ktoromkoľvek štádiu konkurzného konania. Z tohto rozsudku Najvyššieho súdu ČR teda vyplýva, že 1/ predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu je nedobytnosť pohľadávky poškodeného v tom zmysle, že je zrejmé, že poškodený neobdrží v konkurznom konaní žiadnu sumu, 2/ to, v akej výške vznikla veriteľovi škoda, možno zistiť už skôr, než pri rozvrhu a to napr. pri vydaní čiastočného rozvrhu, alebo pri právoplatnom schválení konečnej správy. V prejednávanej veci v konkurznom konaní vyhlásenom na majetok L. nedošlo k speňažovaniu majetku z podstaty, preto správca konkurznej podstaty doteraz nemohol podať konečnú správu o speňažovaní majetku z podstaty a vzhľadom na to nemohlo dôjsť ani k čiastočnému rozvrhu. Za tohto stavu otázka nedobytnosti pohľadávky žalobkyne nie je vyriešená (nie je celkom zrejmé, že v rámci konkurzného konania nedostane nič) a vzhľadom na to nemožno ustáliť ani výšku škody. Preto je správny záver súdu prvého stupňa i v tom, že žaloba bola podaná predčasne.

Vo vzťahu k námietke žalobkyne namietajúcej okolnosť, že konanie predchádzajúce vydaniu odvolaním napadnutého rozsudku má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie veci, spočívajúcej vo vykonaní listinných dôkazov v rozpore s ust. § 129 O.s.p. je treba uviesť, že podľa ust. § 120 ods.1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Podľa ust. § 129 ods.1 O.s.p. sa dôkaz listinou vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah. Z obsahu spisu vyplýva, že návrh na začatie konania, následné podania žalobkyne a vyjadrenie sa žalovanej boli vzájomne účastníkom súdom prvého stupňa doručované pred pojednávaním nariadeným na deň 12.11.2013, resp. v jeho priebehu (označené pojednávanie bolo z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne odročené). Zo zápisnice z pojednávania súdu nariadeného na deň 28.10.2014 vyplýva, že v jeho priebehu súd prvého stupňa podľa § 118 O.s.p. oznámil výsledky prípravy pojednávania, oznámil, ktoré právne významné skutkové tvrdenia možno považovať za zhodné, ktoré sú sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná, následne vykonal dokazovanie oboznámením sa obsahom spisu, obsahom prepisu DVD nosiča, obsahom konkrétne označených listinných dôkazov a čítaním výpovedí svedkov zo zápisníc sp.zn. 7C/194/2011, 7C/206/2011, 19C/54/2011. Uvedené znamená, že žalobkyňou vytýkané procesné pochybenie súdu prvého stupňa o riadnom nevykonaní dokazovania nevyhnutného k preukázaniu rozhodujúcich skutočností spôsobom uvedeným v § 129 ods.1 O.s.p. nebolo odvolacím súdom zistené.

Postup súdu prvého stupňa v priebehu označeného pojednávania, ktorý zamietol ako nadbytočné vykonanie žalobkyňou navrhnutého dôkazu zabezpečením účtovníctva družstva X., vyžiadaním správy o stave konkurzu a výsluch svedkov D.. I. P. C., J.. G., D.. Š., D.. P. A. T. D.. Q. G. bol rovnako v súlade s ust. § 120 ods.1 O.s.p.. V zmysle citovaného ustanovenia súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nemusí vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie účastníkov konania. Na základe uvedeného je potom možné za nedôvodnú považovať i námietku žalobkyne o tom, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods.2 písm. c/ O.s.p.).

Pokiaľ súd prvého stupňa na strane 1 odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol nesprávnu výšku istiny požadovanej žalobkyňou 604,25 euro (správna výška je 162.721,61 euro), táto nesprávnosť nemala za následok nesprávne právne a skutkové posúdenie veci súdom prvého stupňa (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti napadnutej odvolaním (vrátane správneho výroku o trovách konania pred súdom prvého stupňa) podľa § 219 ods.1,2 O.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu úspešnej žalovanej nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 15.1.2015, sp.zn. 18C/178/2011 uložil žalobkyni povinnosť v lehote 10 dní od doručenia zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie vo výške XX euro v zmysle pol. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

Proti tomuto rozhodnutiu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa navrhujúc, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a konanie o vyrubenie súdneho poplatku zastavil. S odkazom na ust. § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. v platnom znení mala za to, že nie je povinná poplatok za odvolanie zaplatiť.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 4 veta prvá zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1,2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou.

Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Návrhy (odvolania, dovolania) sa spoplatňujú ku dňu ich podania a podľa sadzobníka súdnych poplatkov, účinného ku dňu podania návrhu.

Podľa položky 1 bod 3 Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení, poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej.

Z hore citovaných ustanovení zákona vyplýva, že súdne poplatky sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, ktorý tvorí prílohu tohto zákona. Poplatky sa vyberajú aj za konanie a úkony vykonávané bez návrhu v prospech poplatníka, ak je to v sadzobníku výslovne uvedené (§ 1 ods. 1, 2 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení zmien a doplnkov). Poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. V odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ, dovolateľ. Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej (§ 6 ods. 2 veta prvá citovaného zákona).

Podľa Položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov v znení účinnom od 1.10.2012, za podanie návrhu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom je určená osobitná sadzba v sume XX eur.

Podľa § 18ca zák. č. 71/1992 Zb. v znení účinnom od 1.10.2012, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012.

Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zák. č. 71/1992 Zb., bola do sadzobníka vložená novelou zák. č. 71/1992 Zb. vykonanou zák. č. 286/2012 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.10.2012. Súčasne bol touto novelou do zák. č. 71/1992 Zb. vložený § 18ca, podľa ktorého z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.9.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do

30.9.2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. Konanie o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. nebolo do 30.9.2012 uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov.

Podľa názoru odvolacieho súdu je v danom prípade žalobkyňa povinná zaplatiť poplatok za odvolanie. Berúc v úvahu hore citované ustanovenia, žalobkyňa by nebola povinná zaplatiť poplatok za odvolanie iba v prípade, ak by odvolanie podala pred 30. septembrom 2012. V posudzovanej veci bolo odvolacie konanie začaté po 1.10.2012, preto žalobkyňa vznikla povinnosť zaplatiť poplatok za podané odvolanie podľa zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom v čase podania odvolania; výška poplatku za odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa je v rovnakej sadzbe ako poplatok z návrhu na začatie konania (po 1.10.2012). Skutočnosť, že v Sadzobníku nie je uvedená povinnosť zaplatiť poplatok za odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa vydaného v konaní o náhradu škody, náhradu nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. je pri posudzovaní poplatkovej povinnosti žalobkyne bez právneho významu.

Pre úplnosť odvolací súd poznamenáva, že konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom nie je od 1.10.2012 oslobodené od súdnych poplatkov (zákonom č. 286/2012 Z.z. bolo zo zákona č. 71/1992 Zb. vypustené ust. § 4 ods. 1 písm. k/).

Na základe uvedeného, odvolací súd označené uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. ako vecne a právne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.